

حضرت ابراهيم، خليل الله

توریت شریف : پیدایش 12 - 25

12 ¹ رب حضرت ابرام کی آخیا سا، ”اِپٹا ملخ،
اِپٹے رشتہ دار تے اِپٹے پیؤ نے کہرے کی
چھوڑی کے اُس مُلخے در جا جیہڑا میں تُکی دساں۔

² میں تہاڑے وچوں بڑی قوم بٹاساں،

تُکی برکت ديساں،

تے تہاڑا ناں بڑا کرساں،

تانکہ توں برکت نا ذریعہ بٹیں۔

³ جیہڑے تُکی مبارک ديسن،

انہاں کی میں برکت ديساں۔

تے جیہڑا تہاڑے پر لعنت پھیجسی،

اُس اپر میں لعنت پھیجساں۔

تے دُنیا اپر ساریاں قوماں

تہاڑے وسیلے نال برکت کھنسٹ۔“

⁴ فِر حضرت ابرام رب نے آخٹے اپر ہاران شہر تُوں نکلی

کے تُری گئے، تے حضرت لوط وی انہاں نال گئے۔ اُس

ویلے حضرت ابرام پچہتر سال نے سن۔ ⁵ حضرت ابرام

اِپٹی زنائی ساری کی، اِپٹے پتريئے حضرت لوط کی،

تے سارا مال جیہڑا اُنہاں جمع کیتا سی تے اُنہاں نوکراں سمیت جیہڑے ہاران شہر وچ ملی گئے سن، اِنہاں نال کیندا تے کنعان مُلخ در روانہ ہوئے، تے اُتھے پہنچی گئے۔
 6 فر حضرت ابرام اُس مُلخے وچوں لنگٹیاں لنگٹیاں

سِکم شہر نے علاقے وچ مورہ نے بڑے درختے تک پہنچی آئے۔ اُنہاں دیہاڑیاں وچ اُس مُلخے وچ کنعانی رہنے سن۔ 7 اُس ویلے رب حضرت ابرام پر ظاہر ہویا تے آخیا، ”میں تہاڑی نسلان کی اے مُلخ دیساں۔“
 فر حضرت ابرام اُتھے رب واسطے قربانی دیٹے آلی جغہ بٹائی شوڑی، جیہڑا اُنہاں پر ظاہر ہویا سی۔

8 اُتھوں نکلی کے او اُس پہاڑی علاقے در گئے جیہڑا بیت ایل شہر نے مشرق وچ سی، تے اُتھے اپٹے تمبولائے۔ بیت ایل مغرب وچ تے عئی شہر مشرق وچ سی۔ فر اُتھے اِنہاں رب واسطے اک قربانی دیٹے آلی جغہ بٹائی، تے رب نی عبادت کیتی۔ 9 فر حضرت ابرام دوبارہ روانہ ہوئے، تے سفر کرنیاں کرنیاں جنوب وچ نجب نے علاقے در ٹری گئے۔

10 اسِ ملخے وچ قحط پئی گیا۔ قحط اتنا سخت سی کہ حضرت ابرام مصر در ٹری گئے، تے اتھے ہی ٹکے رہے۔ 11 جس ویلے او مصر وچ داخل ہوئے آئے سن، تے انہاں اپنی زنائی ساری کی آخیا، ”مکی پتہ اے کہ توں سوہنی زنائی این۔ 12 مصری تُکی تُکی کے سمجسن کہ توں مہاڑی گہرے آلی این، تے فر او مکی ماری سٹسن پر تُکی زندہ رخصٹ۔ 13 مہربانی کری توں اسِ طرح آخیں کہ ”میں ابرام نی پھینٹ آن“، تانکہ تہاڑی وجہ نال مہاڑی خیر ہووے تے مہاڑی جان بچی رہے۔“

14 فر اسِ طرح ہویا کہ جدوں حضرت ابرام مصر وچ پُہچے، تے مصریاں انہاں نی زنائی کی تکیا کہ او بہوں سوہنی اے۔ 15 فر جدوں بادشاہ فرعون نے حاکماں اُس کی تکیا، تے انہاں بادشاہ نے سامنے اُس نی بہوں تعریف کیتی۔ تے اخر کار اُس کی مہل وچ آندا گیا۔ 16 بادشاہ اُس زنائی نی خاطر حضرت ابرام پر بہوں احسان کیتا، تے انہاں کی پہڈاں، بکریاں، گانٹیاں، داند، اونٹھ، کھوتے تے نوکر دتے۔

17 پر رب بادشاہ پر تے اُس نے کہہاں آلیاں پر حضرت ابرام نی زنائی ساری رخٹے نے بدلے سخت بیماریاں پہیجیاں۔ 18 فر بادشاہ حضرت ابرام کی بلایا تے آخیا، ”اے مہاڑے نال تُوں گے کیتا؟ تُوں مکی کیئاں نی دسیا کہ اے تہاڑی کہرے آلی اے؟ 19 تُوں کیئاں آخیا کہ او تہاڑی پھینٹ اے؟ اِس وجہ تُوں میں اُسی کہہاں رخیا کہ میں اُس نال بیاہ کری کہناں۔ اے تہاڑی بیوی اے۔ اِس کی کہن، تے اِتھوں جا!“ 20 تے بادشاہ اپٹے سپاہیاں کی حکم دتا، تے اُنہاں حضرت ابرام تے بی بی ساری کی سارے مالے سمیت پیہجی شوڑیا۔

13 1 حضرت ابرام مصر وچوں سارے مالے سمیت اپٹی زنائی تے حضرت لوط کی نال کہنی کے گنعان مُلک نے نجب نے علاقے در مُڑی آئے۔ 2 حضرت ابرام بھوں امیر ہوئی گئے سن، کیئانکہ اُس ویلے انہاں کول سونا، چاندی تے ڈنگر سن۔ 3 فر نجب نے علاقے دروں سفر کرنیاں کرنیاں او بیت ایل وچ اُس جغہ پُہچے جتھے پہلے وی بیت ایل تے

عئی نے بشکار انہاں نے تمبو سٹ۔⁴ اے او ہی جغہ
 سی جتھے شروع وچ اُنہاں قربانی دیتے آلی جغہ بٹائی
 سی۔ فر اُتھے حضرت ابرام رب نی عبادت کیتی۔
⁵ حضرت لوط کول، جیہڑے حضرت ابرام نال سفر
 کرنے سٹ، پیہڈاں، بکریاں، گانٹیاں، داند، تمبو تے
 اُنہاں نا خاندان وی سی۔⁶ پر اُس زیمی اپر اتنی جغہ
 نی سی کہ او دوئے نال کھٹھے رہی سکٹ، کیئانکہ
 اُنہاں کول مال مویشی بھوں سی۔ تاں او اک جغہ
 گزارہ نی کری سکٹے سٹ۔⁷ اس واسطے حضرت ابرام
 نے نوکر تے حضرت لوط نے نوکر آپے وچ کھلٹ لغے۔
 اُس ویلے کنعانی تے فرزی لوک وی اُتھے رہتے سٹ۔
⁸ فر حضرت ابرام حضرت لوط کی آخیا، ”مہاڑے تے
 تہاڑے وچ تے مہاڑیاں تے تہاڑیاں نوکراں وچ چھگڑا
 ناں ہووے، کیئانکہ اساں رشتہ دار آں۔⁹ الگ ہوئی
 جائے آں۔ اے سارا مُلخ تہاڑے سامنے نی؟ جے توں
 اک پاسے جاسیں، تے میں دوئے پاسے جاساں۔“

10 فر حضرت لوط آسے پاسے تکیا، تے اُنہاں نی نظر وادی اُردن پر ٹھہری۔ اے ساری وادی شہر ضغر تک سرسبز سی، تے جنت عدن یا ملخ مصر نی طرح لغٹی سی۔ (اے رب نے سدوم شہر تے عموره شہر نی تباہی کرنے تون پہلوں نی گل اے۔) 11 اس واسطے حضرت لوط اُردن نی ساری وادی اپٹے واسطے پسند کری کہندی، تے مشرق نے پاسے ٹری پئے۔ اسرح حضرت ابرام تے حضرت لوط اک دوئے کولوں الگ ہوئی گئے۔ 12 حضرت ابرام کنعان نے ملخے وچ ہی رہتے رہے، تے حضرت لوط اُس وادی نے شہراں وچ بسی گئے، تے اپنا تمبو سدوم شہر نے نیڑے لائی شوڑیا۔ 13 سدوم نے لوک، رب نی نظر وچ بدکار تے بہوں غناہ گار سٹ۔ 14 حضرت لوط نے جائے تون بعد رب حضرت ابرام کی آخیا، ”جتھے تون این، اُتھوں اپنی نظر چارے پاسے چنگی طرح دوڑھا، 15 کیئانکہ اے سارا ملخ جیہڑا تون تکٹا این، میں تُکی تے تُہاڑیاں نسلان کی ہمیشہ واسطے دیساں۔ 16 میں تُہاڑیاں نسلان کی مٹی نیاں

ذریاں نی طرح بڑاساں. جسرح کوئی مٹی نیاں زریاں
 کی نی گئی سکٹا، اسے طرح تُساں نی نسلان کی وی
 کوئی نی گئی سکٹ لگا! ¹⁷ ہُن ای اس مُلخے نی لمائی
 چوڑائی وچ سیر کر، کیئانکہ میں تُکی اے سارا دیساں۔“

¹⁸ فر حضرت ابرام اپنا ڈیرا پٹیا، تے حبرون وچ جائی
 کے ممرے نے بڑے درختاں کول رہن لغے، تے فر
 اُتھے رب واسطے اک قربانی دیٹے آلی جغہ بٹائی۔

14 ¹ اُس ویلے بیرونِ مُلخ نے چار بادشاہواں
 پنج بادشاہواں نال جنگ کیتی۔ بیرونِ مُلخ

نے بادشاہ اے سن: سینعار مُلخ نے بادشاہ امرافل،
 الاسر نے بادشاہ آریوک، عیلام نے بادشاہ کدرلا عُمَر
 تے جوئیم نے بادشاہ تدعال۔ ² انہاں چاراں بادشاہواں
 سدوم نے بادشاہ برع، عُمورہ نے بادشاہ برشع، ادمے
 نے بادشاہ سنی اب، ضبوئیم نے بادشاہ شَمیر، تے
 بالع یعنی ضغر نے بادشاہ نال جنگ کیتی۔ ³ اے

پنج بادشاہ اک ہوئی کے سدیم نی وادی وچ کھٹھے
 ہوئے، جیہڑی ہُن بحیرہ مُردار اے۔ ⁴ باران سالان تک

اے سارے عیلام نے بادشاہ کِدرلا عُمر نی حکمرانی
 وچ رہے سن۔ پر تیرھویں سال انہاں بغاوت کیتی سی۔
 5 اک سال بعد کِدرلا عُمر تے اُس نے حمائیتی
 بادشاہ آئے۔ پہلے انہاں رفائیاں کی عستارات قرنیم
 وچ، تے زوزیاں کی ہام وچ، ایمیاں کی سوی فریتیم
 وچ، 6 تے حوریاں کی سعیر نے پہاڑی علاقے وچ
 شکست دتی۔ اِس طرح او ایل فاران تک پُہنچی
 آئے جیہڑا بیابان نال جُڑنا سی۔ 7 فر او مڑی کے عین
 مصفات یعنی قادش پُہچے، تے انہاں عمالیقیان نے
 سارے مُلخرے کی فتح کری کھندا، تے اموریاں کی
 جیہڑے حصیصون تمر وچ رہنے سن وی شکست دتی۔
 8 اُس ویلے سدوم، عُمورہ، آدمہ، ضبوئیم تے بالع
 یعنی ضغر نے بادشاہ نکلے، تے انہاں وی سدیم نی
 وادی وچ جمع ہوئی کے لڑائی واسطے صفاں بدیاں۔
 9 انہاں پنج بادشاہواں، عیلام نے بادشاہ کِدرلا عُمر،
 جوئیم نے بادشاہ تدعال، سینعار نے بادشاہ امرافل،

تے ایسر نے بادشاہ اریوک نال جنگ کیتی. اے
 چار بادشاہ انہاں پنجاب بادشاہواں نے خلاف سن. ¹⁰
 سدیم نی وادی وچ جغہ جغہ تارکول نے کھڈے
 سن. جسے سدوم تے عموره نے بادشاہ تے انہاں نے
 فوجی نسنے پئے سن، انہاں وچوں کج فوجی اتھے
 ٹھٹھے، تے باقی پہاڑی علاقے در نسی گئے. ¹¹ فر
 او چار فتح مند بادشاہ سدوم تے عموره نا سارا مال
 تے اناج کہنی کے ٹری گئے. ¹² حضرت ابرام نے
 پہتریئے حضرت لوط وی سدوم وچ رہنے سن، تے
 او انہاں کی تے انہاں نے مال کی وی کہنی گئے.
¹³ فر اک آدمی جیہڑا بچی گیا سی، اُس حضرت ابرام
 عبرانی کی جائی کے سب کج دسیا، جیہڑے ممرے
 اموری نے بڑے درختاں کول رہتے سن. ممرے، تے
 اُس نے پہرا اسکال تے عانیر، حضرت ابرام نے اتحادی
 سن. ¹⁴ جدوں حضرت ابرام کی پتہ لگا کہ انہاں نے
 پہتریئے حضرت لوط قیدی ہوئی گئے ان، تے انہاں
 اپنے کھرے نے ترے سواٹھاراں گلٹے آلے بندے کہنی

کے دان شہر تک دُشمنٹاں نا پچھا کیتا۔¹⁵ راتی اُنہاں
 اپڑے بندیاں کی ٹولیاں بٹائی کے دُشمنٹ پر حملہ کری
 شوڑیا۔ دُشمنٹ ہاری کے نسیا، تے حضرت ابرام دمشق
 نے شمال آلے علاقے حوبہ تک انہاں نا پچھا کیتا۔
 حضرت ابرام سارا مال جیہڑا لٹن گیا سی، موڑی
 آندا، تے حضرت لوط کی، انہاں نے مال، ساریاں
 زنائیاں تے باقی بندیاں سمیت موڑی کے کہنی آئے۔
¹⁷ جس ویلے او کِدر لا عمر تے اُس نے نال نیاں بادشاہواں
 کی فتح کری کے مڑے، تے فر سدوم نا بادشاہ، حضرت
 ابرام کی سلام آخٹے واسطے سوی نی وادی تک آیا
 (جیہڑی بادشاہی وادی سی)۔¹⁸ تے ملکی صدق، جیہڑا
 شہر سالم نا بادشاہ سی، اُس روٹی تے انگوراں نی شراب
 آندی۔ او اللہ تعالیٰ نی طرفوں مذہبی پیشوا مقرر کیتا
 گیا سی۔¹⁹ اُس حضرت ابرام کی برکت دیٹیاں آخیا،
 ”اللہ تعالیٰ نی طرفوں،
 جیہڑا آسمان تے زیمی نا خالق اے،
 ابرام پر برکت ہووے۔

20 اللہ تعالیٰ نا شکر اے،

جس تہاڑے دُشمنٹاں کی تہاڑے سامنڑے زیر کیتا۔“

فر حضرت ابرام ساریاں چیزاں

وچوں دسواں حصہ اِس کی دِتا۔

21 فر سدوم نے بادشاہ حضرت ابرام کی آخیا، ”مہاڑے

بندے مکی چائی دیو، تے مال آپ رخی کہنو۔“

22 پر حضرت ابرام اُس کی آخیا، ”میں ہُن رِب جیہڑا

آسمان تے زمین نا خالق و مالک اے، اُس نی قسم چاٹا

آن، 23 کہ میں اُس سامانے وچوں جیہڑا تُساں نا اے،

کُج وی ناں کینہنٹ لغا، پانویں او تاغا یا جُتی نا تسمما

ہی ہووے، تانکہ تُساں اے ناں آخی سکو کہ ”میں ابرام

کی امیر بٹائی شوڑیا۔“ 24 میں کُج وی ناں کینہنٹ لغا،

سوائے اُس نے جیہڑا مہاڑے بندیاں کھادا، تے اُنہاں

بندیاں نے حصے جیہڑے مہاڑے نال سٹ، یعنی عانیر،

اسکال تے ممرے۔ او اپٹا اپٹا حصہ چائی کینہنٹ۔“

1 اُس توں بعد اللہ تعالیٰ نا کلام

حضرت ابرام پر نازل ہویا کہ،

15

”اے ابرام، تون نا ڈر!

میں تُہاڑی ٹہال آن۔

تُکی بڑا اجر لبھسی۔“

² پر حضرت ابرام اعتراض کیتا، ”اے رب قادر مطلق،

تُون مِکی گے دیسیں؟ میں تے اجے تک اوتر آن،

تے مہاڑی ساری وراثت نا مالک مہاڑا نوکرِ الی عزری

دمشقی بٹی جاسی۔³ تُون مِکی اولاد نی بخشی۔ اِس

واسطے مہاڑے کھرے نا نوکر مہاڑا وارث ہوسی۔“

⁴ فِر اللہ تعالیٰ نا کلام حضرت ابرام اپر نازل ہویا، ”اے

بندہ تُہاڑا وارث نی ہونُ لغا، بلکہ تُہاڑا وارث او ہوسی

جیہڑا تُہاڑے وچوں جمسی۔“⁵ فِر رب انہاں کی باہر

کھڑی کے آخیا، ”تُون اَسمان در تک! جے تاریاں کی

گِٹی سکیں، تے گِٹن! اِتنی ہی تُہاڑی اولاد ہوسی۔“

⁶ حضرت ابرام رب نی گلاں پر بھروسہ کیتا، اِس

واسطے رب انہاں کی نیک بندیاں وچ شمار کیتا۔

7 فر رب انہاں کی آخیا، ”میں رب آن، جس
 تُکی گلدانی قوم نے شہر اُر وچوں کڈی کے
 آندا، تانکہ میں تُکی اے مُلک وراثت وچ دیاں۔“
 8 پر حضرت ابرام پُچھیا، ”اے رب، میں کس
 طرح سمجھاں کہ میں اِس نا وارث ہوساں؟“
 9 فر رب جواب دتا، ”جائی کے مہاڑے واسطے
 ترے ترے سالان نے بچھی، بکری، ترے لیلا آن۔
 ترے اک گھگی ترے اک کبوتر نا بچہ وی آن۔“
 10 حضرت ابرام اِسے طرح کیتا۔ فر انہاں انہاں ساریاں
 جانوراں نے دو دو ادھے وچوں ٹوٹے کیتے، ترے انہاں کی
 آمنے سامنے رخیا۔ پر انہاں پرندیاں نے ٹوٹے نی کیتے۔
 11 فر شکاری پکھیروں انہاں ٹوٹیاں پر کھانے نی غرض
 نال ٹھین لگے، پر حضرت ابرام انہاں کی اڈاری شوڑیا۔
 12 سُورج نے ڈبٹے ویلے حضرت ابرام کی سخت نیندر
 آئی گئی، ترے انہاں پر بہوں زیادہ کالا ترے خوفناک نہیرا
 پئی گیا۔ 13 فر رب انہاں کی آخیا، ”جانی کین! تہاڑی
 نسلان نے لوک بیگانے ملخے وچ پردیسی ہوسن۔ چواں

صدیاں تک او غلام رہسٹ تے انہاں نال بدسلوکی ہوسی .
 14 پر میں اُس قوم پر عذاب اُنساں جس نی اے غلامی
 کرسٹن، فر بعد وچ تہاڑی نسل نے لوک بھوں دولت کہنی
 کے اُتھوں نکلی اچھسٹن۔ 15 پر تُوں آپوں لمی عمر توں
 بعد سُکون نال فوت ہوسیں تے دفن ہوسیں۔ 16 فر چوتھی
 پُشتے وچوں تہاڑی نسل نے لوک اِتھے مڑی اچھسٹن،
 کیئانکہ اموری قوم نے غناہ اُس حد تک نی پُہنچے کہ
 اُنہاں پر عذاب آئی کے اِس مُلکے وچوں باہر کڈیا جائے۔“
 17 جس ویلے سُورج ڈبیا تے نہیرا پئی گیا سی، فر
 اِک تہونئیں آلا تندُور تے اگی نا اِک بلٹا مہوٹا دِسیا،
 جیہڑے ٹوٹیاں وچوں ہوئی کے لنگے۔ 18 اُس دیہاڑے
 رب حضرت ابرام نال عہد کیتا کہ میں تہاڑی نسلان
 کی اے ساری زیمی دیساں، جیہڑی مصر نے دریا نیل
 توں کہنی کے بڑے دریا یعنی دریائے فرات تک ہوسی،
 19 جتھے اے ساریاں قوماں آباد اُن: قینانی قوم، قنزی
 قوم، قَدْمونی قوم، 20 حتی قوم، فرزی قوم، رفائیم قوم،
 21 اموری قوم، کنعانی قوم، جرجاسی قوم تے یبوسی قوم۔“

16¹ ہالے تک حضرت ابرام نی بیوی بی بی ساری کی کوئی اولاد نی سی ہوئی۔ پر بی بی ساری نی اک مصری لونڈی سی جس نا ناں بی بی ہاجرہ سی۔² تے بی بی ساری حضرت ابرام کی آخیا، ”رب تے مکی اوترا ہی رخیا اے، تے تُساں مہاڑی نوکرائی کول جاؤ۔ شائد اُس نے وسیلے نال مکی اولاد لبھی جائے۔“ تے حضرت ابرام اپنھے کھرے آلی نی گل منی کھندی۔

³ حضرت ابرام کی مُلخ کنعان وچ رہنیاں دس سال ہوئی گئے سن، تے اُنہاں نی کھرے آلی ساری اپنی مصری لونڈی اُنہاں کی دتی، تانکہ او وی اُنہاں نی کھرے آلی بٹے۔⁴ حضرت ابرام بی بی ہاجرہ کول گئے، تے او حاملہ ہوئی گئی۔

جدوں بی بی ہاجرہ کی پتہ لگا کہ او حاملہ ہوئی گئی اے، فر او اپنی مالکُن نی قدر کٹ کرنا شروع ہوئی گئی۔⁵ تے بی بی ساری حضرت ابرام کی آخیا، ”جیہڑا ظلم مہاڑے پر ہویا اے، اُس نے ذمہ دار تُساں او! میں اپنی لونڈی تُساں کی دتی سی، ہُن او اُمیدوار

ہوئی گئی اے تے اُس نیاں نظراں وچ مہاڑی قدر کٹی گئی۔ رب مہاڑے تے تُساں نے بشکار انصاف کرے!“
6 فر حضرت ابرام آخیا، ”تہاڑی لُونڈی تہاڑے ہتھے

وچ اے۔ جیہڑا کُج تہاڑا دِل آخٹا، تُوں اُس نال کر۔“ فر بی بی ساری بی بی ہاجرہ پر سختی کرن لغی پئی، تے بی بی ہاجرہ اُنہاں کولوں نسی گئی۔

7 فر رب نے فرشتے کی بی بی ہاجرہ شور نے

رائے وچ ہی اک چوئے کول لُگی جغہ لبھی گئی۔ 8 فرشتے اُس کی پُچھیا، ”اے ہاجرہ!

تُوں کتھوں آئی ایں، تے گدھر جلی ایں؟“

بی بی ہاجرہ جواب دتا، ”میں اپنی مالکن

بی بی ساری کولوں نسی کے آئی آن۔“

9 فر فرشتے آخیا، ”تو اپنی مالکن کول مڑی جا، تے

اپنی جان اُس نے حوالے کری شوڑ۔ 10 میں تہاڑی اولاد

اتنی بدھاساں کہ کوئی اُنہاں کی گئی وی نی سکُن لگا۔

11 توں حاملہ ایں، تے تہاڑا اک مُنڈا ہوسی۔ تُوں اُس نا ناں

اسماعیل رخیان، کیئانکہ رب تہاڑا دُکھ تے فریاد سُنئی

کہندی۔¹² مُنڈا اِکِ سختِ جانِ تے آزاد بندہ ہوسی،
 جیہڑا ساریاں نے خلافِ ہوسی تے سارے اُس نے خلافِ
 ہوسن۔ تے اہٹیاں ساریاں پہراواں نال دُشمٹی وی رخسی۔“
¹³ بی بی ہاجرہ رب کی، جس اُس نال گلاں کیتیاں سن،
 ”مکی تکڑے آلے خُدا“ نا ناں دِتا، کیئانکہ او آخنِ لغی،
 ”واقعی میں اللہ تعالیٰ کی تکی شوڑیا، تے اُس کی تکڑے
 توں بعد زندہ بچی گئی آں۔“¹⁴ اسے واسطے اُس کھوئے
 نا ناں پیرِ لِحی روئی، مطلب ”زندہ ہستی نا کھوہ، جیہڑا
 مکی تکٹا اے“ رخیا گیا۔ او قادیش تے برد نے بشکاراے۔
¹⁵ فر بی بی ہاجرہ نا اِکِ پُتر ہویا، تے حضرت ابرام
 اُس نا ناں اِسماعیلِ رخیا۔¹⁶ جدوں بی بی ہاجرہ نا پُتر
 جمیا سی حضرت ابرام چھیاسیاں سالان نے سن۔

17 ¹ جس ویلے حضرت ابرام نِنوے سالان نے
 ہوئے، اُس ویلے رب اُنہاں پر ظاہر ہویا تے
 آخیا، ”میں اللہ قادرِ مطلق آں۔ مہاڑے مُطابق زندگی
 گزار، تے بے اِزام رہو۔“² میں اپٹے تے تہاڑے درمیان
 عہد کرساں، تے تہاڑی نسل بھوں زیادہ بدھاساں۔“

3 حضرت ابرام سر سجدے وچ سٹیا، تے اللہ تعالیٰ انہاں
 کی آخیا، 4 ”تک! مہاڑا عہد تہاڑے نال اے، کہ تُوں
 بہوُن قوماں نا پیو ہوسیں۔ 5 تہاڑا ناں ہُن ابرام نی ہونُ لغا،
 بلکہ تہاڑا ناں ابراہیم ہوسی، کیئانکہ میں تُکی بہوُن قوماں
 نا پیو بٹائی شوڑیا اے۔ 6 میں تُکی بہوُن زیادہ بدھاساں،
 تے میں تہاڑے کولوں قوماں پیدا کرساں۔ تے تہاڑی نسلان
 وچوں بادشاہ بٹسن۔ 7 میں تہاڑے نال تے تہاڑے تُوں بعد
 تہاڑیاں نسلان نال بلکہ انہاں نیاں ساریاں پُشتاں نال، اپنا
 ابدی عہد کرساں۔ یعنی، میں تہاڑا تے تہاڑے بعد تہاڑیاں
 نسلان نا خدا ہوساں۔ 8 میں گنعان نا سارا مُلخ، جس وچ
 تُوں پردیسی این، تُکی تے تہاڑیاں نسلان کی ہمیشہ نی
 ملکیت نے طور پر دیساں۔ تے میں انہاں نا خدا ہوساں۔“
 9 فِر اللہ تعالیٰ آخیا، ”اے ابراہیم، مہاڑے عہد کی مَن،
 تے تہاڑے تون بعد تہاڑیاں نسلان وی اِس کی پُشت در
 پُشت مَن۔ 10 مہاڑا عہد، جیہڑا مہاڑے تے تہاڑے وچ،
 تے تہاڑے تون بعد تہاڑیاں نسلان نال اے، جس کی تُوں
 مننا این، اے اے اے کہ ہر اک مُنڈے نیاں سُنتاں کیتیاں

جان۔¹¹ تُساں سارے اہٹیاں سُنتاں کرواؤ، تے اے کم اِس
 عہد نا نشان ہوسی جیہڑا تُساں نے تے مہاڑے وچ اے۔
¹² تُساں وچ پُشت در پُشت اٹھویں دیہاڑے پر ہر مُنڈے
 نیاں سُنتاں کیتیاں جان۔ اے کم اُس غلام پر وی لاگو ہونٹا
 جیہڑا تہاڑے کہار جمیا ہووے، یا کُسے پردیسی کولوں
 خریدیا ہوئے -- یعنی او جیہڑا تہاڑی نسلان وچوں نی۔
¹³ کہار نے ہر مرد پر سُنتاں لازم اُن، پاویں او کہار پیدا
 ہویا، یا کُسے پردیسی کولوں خریدیا ہووے۔ اے اِس گل
 نا نشان ہوسی کہ مہاڑا عہد تُساں نال ہمیشہ تک قائم
 رسی۔¹⁴ او مرد جس نیاں سُنتاں نی ہویاں، اُس کی اپٹے
 لوکاں وچوں کڈی سٹو، کیئانکہ اُس مہاڑا عہد ترورٹیا۔“
¹⁵ فِر اللہ تعالیٰ حضرت اِبْرٰہِیْم کی آخیا، ”ساری جیہڑی
 تہاڑی کہرے آلی اے، اِس کی ہُن ساری ناں آخیاں،
 بلکہ اِس نا ناں ہُن سارہ ہوسی۔¹⁶ تے میں اُس کی وی
 برکت دیساں، تے اُس کولوں تہاڑا اِک پُتر ہوسی۔ میں
 سارہ کی اتنی برکت دیساں کہ قوماں اُس نیاں نسلان
 وچوں ہوسن، تے قوماں نے بادشاہ اُس وچوں جَمَسَن۔“

17 فر حضرت ابراهيم سر سجدے وچ سٹيا، تے ہسی کے دلے وچ آخٹ لغے، ”سو سال نے بڈھے ناوی مُنڈا جمی سکٹا؟ تے سارہ جیہڑی نوے سالان نی اے، اُس نی اولاد کتھوں جمسی؟“ 18 فر اُنہاں اللہ تعالیٰ کی آخیا، ”چنگا ہووے کہ اسماعیل ہی تہاڑی برکت نال زندگی گزارے!“ 19 اللہ تعالیٰ آخیا، ”کوئی شک نی کہ تہاڑی کہہرے آلی سارہ مُنڈا جمسی، تے تُوں اُس نا ناں اسحاق رخیاں۔ میں اُس نال تے اُس نی اولادی نال اپٹا عہد، جیہڑا ابدی عہد اے، قائم رخساں۔ 20 تے اسماعیل واسطے وی میں تہاڑی دُعا سٹی کہندی۔ تک، میں اُس کی وی برکت دیساں۔ میں اُس کی پھلٹ پھولٹ دیساں، تے اُس نی تعداد بھوں ہی زیادہ بدھاساں۔ اِس کولوں بارہ شہزادے جمسٹ، تے میں اُس کولوں اِک بڑی قوم وی بٹاساں۔ 21 پر اسحاق نال میں اپٹا عہد کرساں، تے اسحاق اگلے سال اِسے خاص ویلے بی بی سارہ کولوں جمسی۔“ 22 جدوں اللہ تعالیٰ حضرت ابراهيم نال گلاں ختم کری شوڑیاں، تے او اُنہاں کولوں آسمان پر تُری گیا۔

23 فر حضرت ابراہیم اُسے دیہاڑے اللہ تعالیٰ نے حُکم

نے مُطابق اپٹے پُترے حضرت اسماعیل تے ساریاں

مرداں نیاں جیہڑے اُنہاں نے کہہاں رہٹے سن، سُنْتاں

کروایاں۔ 24 حضرت ابراہیم نِنوے سالان نے سن جَدو

اُنہاں نیاں سُنْتاں ہویاں، 25 تے جدو حضرت اسماعیل

نیاں سُنْتاں ہویاں او تیرہ سالان نے سن۔ 26 حضرت

ابراہیم تے اُنہاں نے پُتر نیاں سُنْتاں اِک ہی دیہاڑے

ہویاں۔ 27 تے اُسے ہی دیہاڑے حضرت ابراہیم نے کہہے

نیاں ساریاں مرداں نیاں سُنْتاں اُنہاں نال ہویاں، جنہاں

وچ او مرد وی سن جیہڑے اُنہاں نے کہہ جمے سن،

یا جیہڑے کُسے پردیسی کولوں خریدے گئے سن۔

1 اِک دیہاڑے، جس ویلے حضرت ابراہیم

دیہاڑی گرمی وچ اپٹے تمبو نے مُونہے اگے

بیٹھے وے سن، رب مَمَرے نے بڑے درختاں نے نیڑے

اُنہاں اپر ظاہر ہویا۔ 2 فر حضرت ابراہیم اپٹی نظر اپر کری

کے تکیا کہ تَرے بندے اُنہاں نے سامنے کھلتے وے سن۔

او انہاں کی تکی کے تمبو نے مونہے اگوں اٹھی کے ملٹے واسطے دوڑے، تے سِر نیواں کری کے زیمی تک چُہکے۔

³ انہاں آخیا، ”اے مہاڑے مالک، جے مہاڑے اپر کرم کرو، تے تُساں اپٹے بندے کولوں اگے نہ

جاؤ۔⁴ بلکہ تھوڑا جیا پاٹی اٹن دیو، تے فر پیراں

کی تھوئی کے اُس درختے تھلے ارام کرو۔⁵ تُساں

اتھوں لنگٹے پئے او، اِس واسطے مکی کُج کھائے

واسطے اٹن دیو۔ فر تُساں تازہ دم ہوئی کے اگے جُلیا۔“

انہاں جواب دتا، ”جس طرح تھاری مرضی۔“

⁶ فر حضرت ابراہیم تمبو وچ اپٹے کہرے آلی بی بی

سارہ کول دوڑی کے گئے تے آخیا، ”جلدی کر، بہوں

سارا پتلا تے سُہٹا آٹا کہنی کے گن، تے روٹی پکا۔“

⁷ فر حضرت ابراہیم ڈنگراں در دوڑی کے گئے،

تے اِک موٹا تازہ بچھ آئی کے اِک نوکرے کی دتا

تے آخیا، ”تاوولا تاوولا اِس کی کوئی کے پکا!“⁸ فر

انہاں مکھن تے ددھ تے جیہڑا ڈنگر کوئی کے پکویا

سی، اُنہاں اگے کھاٹے واسطے رخیا۔ تے آپوں اُنہاں کول درختے تھلے کھلی گئے، تے او کھاٹے رہے۔

9 فر اُنہاں حضرت ابراہیم کولوں پُچھیا،
 ”تھاڑی کھرے آلی کتھے آئے؟“

اُنہاں جواب دتا، ”او تمبو وچ آئے۔“

10 فر اُنہاں وچوں اک بندے آخیا، ”میں اگلے سال اِسے ویلے ضرور تھاڑے کول فر اچھساں، تے تھاڑی کھار آلی مُنڈا جمسی جمی رہی ہوسی۔“

اے سارا کج نیڑے ہی پچھے تمبو وچ بی بی سارہ سُننے سن۔ 11 تے حضرت ابراہیم تے بی بی سارہ ہن بھوں ہی بڈھے ہوئی گئے سن، تے بی بی سارہ زیادہ بڈھے ہوئے نی وجہ نال بچہ جمٹنے نے قابل نی سن۔ 12 فر او اپنے آپے پر ہنسے، تے دلے وچ آخیا، ”اتنی بڈھی ہوئے نے باوجود مھاڑی اے خوشی ہوئی سکتی؟ تے مھاڑا کھرے آلا وی بڈھا اے!“

13 فر رب حضرت ابراہیم کی پُچھیا، ”سارہ کیئاں ہسی کے آخیا کہ ”میں بڈھی ہوئی گئی آن تے گے

واقعی مہاڑا مُنڈا ہوسی؟“ 14 گے رب واسطے کوئی
 کم ناممکن اے؟ اِک سال بعد اِسے ویلے میں مُڑی
 اچھساں تے تہاڑی کہار آلی کی پُتر جمی رہی ہوسی۔“
 15 بی بی سارہ ڈری گئی سی، تے چھوٹھ
 بولی کے آخٹُ لغی، ”ناں، میں نان ہسی۔“
 اُس بندے آخیا، ”اہاں، تُوں ضرور ہسی سین۔“
 16 فِر او بندے اُتھوں اُٹھے، تے اُنہاں شہر سدوم نارُخ
 کیتا۔ حضرت اِبراہیم اُنہاں کی روانہ کرنے واسطے اُنہاں
 نال گئے۔ 17 فِر رب دِلے وچ آخیا، ”میں اِبراہیم کولوں او
 کم کیئاں چھپائی رخاں جیہڑا میں کرٹے آلا آں؟“ 18 اُس
 کولوں یقیناً اِک بڑی تے طاقتور قوم پیدا ہوسی، تے دُنیا
 نیاں ساریاں قوماں اُنہاں نی وجہ نال برکت کینسن۔
 19 اُسے کی میں چُٹی کیندا تانکہ او اپٹی اولاد تے
 اپٹے بعد نیاں نسلان کی خُکم دے، کہ او رب نی
 رہ پر چلی کے سدھے تے منصفانہ کم کرن۔ اگر او
 اِسرح کرسٹ، تے رب اِبراہیم نال اپٹا وعدہ پُورا کرسی۔“

²⁰ فِر رِب حضرت اِبْرَاهِيم کی آخیا، ”سَدُوم تے عمُورہ
 شہراں نی بُرائی نی وجہ تُوں لوکاں نی فریاد بہوں بُلند
 ہوئی گئی اے، کیئانکہ اُنہاں شہراں نے لوکاں نے غُناہ
 بہوں بڑے ہوئی گئے اُن۔²¹ میں اُٹھی کے اُنہاں کول
 جاساں تانکہ تکاں کہ اے الزام واقعی سچ اُن یا نی،
 جیہڑے مہاڑے کول پہنچے اُن۔ جسے اِسرح نی، تے
 میں اے جائنا چاہٹا۔“²² او بندے اُتھوں مڑی کے شہر
 سَدُوم در تری گئے، پر رِب حضرت اِبْرَاهِيم نال ریا۔
²³ فِر حضرت اِبْرَاهِيم رِب کول اچھی کے اُس کی آخیا،
 ”تُوں واقعی چنگیاں کی وی مندیاں نال مارسیں؟²⁴ اے
 وی ہوئی سکٹا کہ اُتھے پَنجاہ چنگے ہون، تے تُوں سارے
 شہر کی تباہ کریں؟ تُوں اُنہاں نی خاطر دُویاں کی ناں
 چھوڑسیں؟²⁵ اے کِسرح ہوئی سکٹا کہ تُوں بے غُناہواں
 کی غُناہگاروں نال ماری شوڑیں؟ اے ناممکن اے کہ
 تُوں نیک تے بد لوکاں نال اِک جیا سلوک کریں! گے
 اے ضروری نی کہ پوری دُنیا نا مُنصف اِنصاف کرے؟“

26 رب آخیا، ”مکی جے سدوم شہر وچ پنجاہ

وی چنگے بندے لبھن، تے میں انہاں نی

خاطر انہاں لوکاں کی چھوڑی شوڑساں.»

27 فر حضرت ابراہیم جواب دتا، ”تک! میں رب نال گل

کرنے نی جرات کیتی اے، حالانکہ مہاڑی کے حیثیت

اے؟ 28 ہوئی سکٹا کہ پنجاہ وچوں پنج کہٹ ہون۔ تے تون

انہاں پنجاں نے کہائے نال سارے شہر کی مارسیں؟“

رب جواب دتا، ”ناں! جے اٹھے

پنجتالی وی ہون، تے میں نال مارن لگا۔“

29 فر حضرت ابراہیم رب کی آخیا، ”جے چالی ہون؟“

رب آخیا، ”میں انہاں چالیاں نے خاطر

وی ساریاں کی چھوڑی شوڑساں۔“

30 حضرت ابراہیم آخیا، ”اک گل کراں، جے

ناراض نال ہوئیں۔ ہوئی سکٹا اٹھے تہری ہی ہون؟“

تے رب آخیا، ”جے اٹھے مکی تہری وی

لبھن، تے میں ایسے جمہیا نال کرن لگا۔“

31 فر حضرت ابراهيم آخيا، ”تكو، ميں رب نال گل كيتي
 اے. ہوئی سكتا اُتھے وی ہی چنگے بندے لبھن؟“
 فر رب آخيا، ”میں اُنہاں ويئاں نی خاطر كُج نال كرن لگا۔“
 32 فر حضرت ابراهيم رب كی آخيا، ”اے رب، خفا نال
 ہوویں كه اِك واری ہور گل كراں. جے اُتھے دس ہون؟“
 فر رب آخيا، ”میں اُنہاں دساں نی خاطر كُج نال كرن لگا۔“
 33 جس ويلے رب حضرت ابراهيم نال گلاں ختم كيتياں
 او تُری گیا، تے حضرت ابراهيم اپنے تمبو در مڑی گئے۔

19 1 فر او دو فرشتے نماشاں ويلے شہر سدوم وچ
 آئی گئے، تے حضرت لوط شہر نرے دروازے پر
 بيٹھے وے سن. اُنہاں كی تكي كے ہی او اُنہاں نرے سلام
 واسطے اُٹھے، تے چُكي گئے. 2 اُنہاں آخيا، ”اے مہاڑے
 مالک، مہاڑے نال مہاڑے كہار اچھو. اپنے پير تھو، راتی
 آرام كرو، تے سویرے اُٹھی كے اپنا سفر جاری رخيا.“
 اُنہاں جواب دتا، ”نال، اساں
 چوكے وچ ہی رات لنگاساں۔“

³ پر جیہڑے ویلے حضرت لوط بھوں زور لایا، تے فر او
 اُنہاں نال ہوئی گئے۔ تے حضرت لوط اُنہاں نی میزبانی
 خاص روٹی نال کیتی تے اُنہاں کھادی۔ ⁴ او ہالے سیٹے
 واسطے لیٹے وی نی سن، کہ شہر نے سارے مرداں، جواناں
 توں کہنی بڈھیاں تک، حضرت لوط نے کہرے کی
 کیری کہندا۔ ⁵ تے اُنہاں لوکاں حضرت لوط کی واز دتی،
 ”جیہڑے بندے آج تہاڑے کھار آئے وے ان، او گڈراں؟“
 اُنہاں کی باہر کڈ، تانکہ آساں اُنہاں نال حرام کاری کراں!“
⁶ فر حضرت لوط اُنہاں کی ملٹے واسطے باہر گئے،
 تے اپٹے پچھے دروازے کی بند کری گئے، ⁷ تے آخیا،
 ”اے پہراؤ، میں تُساں کول عرض کراں، ایٹے جہیا گندا
 کم ناں کرو! ⁸ ذرا ٹھہرو، مہاڑیاں دو تہاں ان جیہڑیاں
 کنواریاں ان۔ جے آخو، تے میں اُنہاں کی تُساں کول کہنی
 اچھساں۔ اُنہاں نال جو مرضی او، کُج کرو۔ پر اُنہاں بندیاں
 نال کُج ناں کرو، کیئانکہ اس ویلے او مہاڑے مہمان ان۔“
⁹ اُنہاں لوکاں آخیا، ”اگوہٹ!“ فر آپس وچ بان لُغے، ”اے
 بندہ آساں وچ پردیسی نی طرح رہتے واسطے آیا سی، تے ہُن

اس اپنی حکومت بڑائی کہندی اے! ... اسان تہاڑے نال
 انہاں توں وی زیادہ بدسلوکی کرساں!“ فر او سارے حضرت
 لُوط اپر پئی گئے، تے نیڑے ہوئی کے دروازہ ترورٹن لغے۔
 10 پر انہاں دو فرشتیاں اپنا ہتھ لما کری کے حضرت
 لُوط کی اندر چھکی کہندا، تے بوآ ماری شوڑیا۔ 11 فر
 فرشتیاں انہاں بندیاں کی جیہڑے کہرے نے دروازے
 پر سن، جواناں توں کہنی بڈھیاں تک، انہاں کری
 شوڑیا، تے او لوک دروازہ لوڑنے لوڑنے تھکی گئے۔
 12 فر انہاں فرشتیاں حضرت لُوط کی آخیا، ”اتھے تہاڑا
 ہور کوئی ہے وے؟ جمائی، پتر، تیہاں یا ہور جیہڑا کوئی
 تہاڑا اس شہر وچ ہے؟ انہاں ساریاں کی اتھوں کڈی
 کے کہنی کھڑ، 13 کیئانکہ اسان اس جغہ کی برباد
 کرنے آلے آں۔ اس شہر نے لوکاں نے خلاف لوکاں نی
 فریاد، جیہڑی رب تک پُہچی اے، اتنی بڑی اے کہ رب
 اس جغہ کی تباہ کرنے واسطے اسان کی پھیجیا اے۔“
 14 فر حضرت لُوط باہر اپٹیاں تیہاں نے منگیتران کول
 گئے، جنہاں نال انہاں نیاں تیہاں نا بیٹا ہون لغا سی،

تے اُنہاں کی دسیا، ”اِس جغہ وچوں نکلو، کیئانکہ رب اِس جغہ کی تباہ کرٹ لگا!“ پر جمایاں اے گل مزاح ہی سمجھی، تے اُنہاں پرواہ ہی ناں کیتی۔

¹⁵ سویر ہوئیاں ہی فرشتیاں حضرت لوط کولوں تاول کرائی، تے آخیا، ”اٹھو! اپنی زنائی تے اپٹیاں دواں تہاں کی کہنی کے نکلی جاؤ! اِس طرح ناں ہووے کہ تُساں وی اِس شہر نی سزانے ویلے مندیاں نال تباہ ہوئی جائیں!“

¹⁶ پر حضرت لوط ٹہل مٹھ کیتی۔ اِس واسطے اِنہاں بندیاں اُنہاں کی، تے اُنہاں نی زنائی تے اُنہاں نیاں دواں تہاں کی، ہتھاں تُوں پغڑی کے شہرے وچوں باہر کڈی شوڑیا، کیئانکہ رب اِنہاں پر رحم ہویا۔ ¹⁷ فر اِس طرح ہویا کہ جس ویلے فرشتیاں اِنہاں لوکاں کی باہر آندا، تے اُنہاں آخیا، ”اپٹی جان بچاٹے واسطے اِس جغہ توں نسی جاؤ! پچھے مڑی کے ناں تکیا! تے میدانے وچ وی کُسے جغہ ناں کھلیا، بلکہ اُنہاں پہاڑیاں در جاؤ! اے ناں ہووے کہ تُساں تباہ ہوئی جاؤ!“

18 فر حضرت لوط آخیا، ”اے مہاڑے آقا، اس طرح
 ناں کرو! 19 تُساں مہاڑے پر بہوں رحم کیتا، تے مہاڑی
 جان بچائی اے۔ میں پہاڑیاں تک ناں جائی سکٹا۔
 کڈرے اے ناں ہووے کہ او مصیبت مہاڑے پر آئی
 جائے تے مری جاں۔ 20 تکو، اِتھے اِک شہر اے
 جیہڑا مہاڑے نیڑے وی اے تے نکا وی اے۔ مکی
 اِتھے جاؤ دیو، تے مہاڑی زندگی وی بچی جاسی۔“
 21 فرشتے آخیا، ”میں تہاڑی اے خواہش وی پوری
 کرنا آں۔ تساں اُس شہر در جاؤ، جس نا تُساں ذکر
 کیتا، تے میں اُس کی تباہ ناں کرنا۔ 22 تاول کرو،
 تے اِتھے جُلُو! کیئانکہ اوڈوں تک میں کُج ناں
 کری سکٹا جس ویلے تک تُساں اِتھے ناں پُہنچی
 جاؤ!“ (تاں اُس شہر نا ناں ضغر یعنی نکا پئی گیا۔)
 23 جس ویلے حضرت لوط ضغر وچ داخل ہوئے، تہپ
 نکلی چُکی سی۔ 24 فر رب آسمانے پروں شہر سدوم تے
 شہر عمورہ پر گندھک تے اگ برسائی! 25 اسرح رب
 اُس پورے میدانے کی اُس نے شہراں، بندیاں تے بوٹیاں

سمید تباہ کری شوڑیا۔²⁶ پر حضرت لوط نی کہرے
 آلی پچھے مڑی کرے تکیا، ترے او لوترے نا تھم بٹی گئی۔
²⁷ فر حضرت ابراہیم سویرے اٹھی کرے اُس جغہ پر گئے
 جتھے او پہلے رب نے حضور کھلتے وے سن۔²⁸ انہاں
 شہرے سدوم ترے شہرے عموره ترے میداناں نی ساری
 زیمی در نظر ماری، ترے اُتھے تکیا کہ زیمی تون اس طرح
 تہواں اُٹھنا سی جس طرح پہٹھی وچوں تہواں اُٹھنا ہونا۔
²⁹ اس طرح جس ویلے رب علاقے نیاں شہراں
 کی تباہ کری شوڑیا، ترے اُس حضرت ابراہیم کی
 یاد کیتا، ترے اُس شہرے کی جتھے حضرت لوط
 رہتے سن تباہ کرنے ویلے انہاں کی تباہی تون بچایا۔
³⁰ حضرت لوط صغر شہر وچ رہتے تون ڈرتے سن،
 اس واسطے او اپٹیاں دوئاں تہیاں نال صغر وچوں نکلی
 کرے پہاڑاں وچ ٹری گئے۔ اُتھے او اک غار وچ رہن لگے۔
³¹ اک دیہاڑے بڑی تہی اپٹی پہیٹوں کی آخیا،
 ”ساڑا پیو بُدھا ہوئی گیا اے، ترے اِتھے کوئی مرد
 نی جس نے ذریعے اساں نے بچے پیدا ہوئی سکے۔“

32 اچھ، اساں پیو کی شراب پلاں، تے فر اساں
اُس نال سیئی جاں، تانکہ پیو نی نسل باقی رہے۔“
33 فر انہاں اُس راتی اپٹے پیو کی شراب پلائی،
تے بڑی تھی غار اندر گئی تے اپٹے پیو کول
سیئی گئی۔ پیو کی پتہ ہی ناں لگا کہ او کیہڑے
ویلے سٹی سی تے کیہڑے ویلے اٹھی گئی۔
34 دوئے دیہاڑے اسے طرح ہی ہویا کہ بڑی تھی
اپٹی پھینٹوں کی آخیا، ”تک، کل راتی میں اپٹے پیو
کول سٹی ساں۔ اچھ، اج راتی اساں اُس کی فر
شراب پلاں، تے توں جائی کے اُس کول سیئی جا،
تانکہ پیو نی نسل باقی رہے۔“ 35 فر اُس راتی وی
انہاں اپٹے پیو کی شراب پلائی، تے نکئی تھی اپٹے
پیو کول سٹی۔ پر حضرت لوط کی پتہ ناں لگا کہ او
کیہڑے ویلے سٹی سی تے کیہڑے ویلے اٹھی گئی۔
36 اس طرح حضرت لوط نیاں دوئے تیاں اپٹے پیو
کولوں حاملہ ہوئی گئیاں۔ 37 بڑی نا پتر ہویا، جس
نا ناں اُس موآب رخیا۔ او ہی بنی موآب نا پیو اے،

جس نی نسل اج تک اے۔³⁸ تے نکى نا وی پُتر
 ہویا، جس نا ناں اُس بن عمی رخیا۔ او ہی بنی
 عمون نا پیو اے، جس نی نسل اج تک اے۔

20 ¹ فر حضرت ابراہیم ممرے تون نجب نے
 علاقے در گئے، تے قادش شہر تے شور نے
 علاقے نے بشکار رہی گئے۔ فر کج ٹیم او جرار وچ وی
 رہے، ² تے اٹھے اُنہاں اپنی زناٹی بی بی سارہ نے بارے وچ
 لوکاں کی دسیا کہ ”اے مہاڑی پھینٹ اے“۔ اِس واسطے
 جرار نے بادشاہ ابی ملک بی بی سارہ کی بلائی کھندا۔
³ پر اک رات اللہ تعالیٰ خواب وچ بادشاہ پر ظاہر
 ہویا، تے آخیا، ”موت تہاڑے سرے پر اے، کیئانکہ
 جیہڑی زناٹی تون کھار آندی اے، او شادی شدہ اے۔“
⁴ پر بادشاہ بی بی سارہ کی ہتھ وی نی لایا سی، تے فر
 اُس آخیا، ”اے رب، تون اک معصوم قوم کی مارسیں؟
⁵ کے حضرت ابراہیم آپوں مکی نی آخیا کہ اے مہاڑی
 پھینٹ اے؟ تے اُس وی اے ہی نی آخیا کہ او مہاڑا پھرا اے؟
 مہاڑی نیت صاف سی، تے میں کوئی غلط کم نی کیتا۔“

6 فِررب اُس کی آخیا، ”مکی پتہ اے کہ تُوں اپٹی نیت صاف رخی. اِس واسطے میں وی تُکی اُس کی ہتھ لائے تُوں روکیا، تانکہ تُوں مہاڑا غناہ ناں کریں۔ 7 ہُن تُوں اُس نی کھرے آلی موڑی کرے دے، کیئانکہ او نبی اے تے تہاڑے واسطے دُعا کرسی تے تون زندہ رِسیں. پر جے تُوں اُس کی اُس نی کھرے آلی موڑی کرے ناں دتی، تے سمجھی کہن تون تے تہاڑے نال جتنے وی اِن، مری جاسن۔“

8 تاں بادشاہ سویرے اُٹھی کرے اپٹے ساریاں خادماں کی بُلایا، تے اُنہاں کی اے گلاں سٹایاں. اِس پر او لوک بئوں ڈری گئے۔ 9 فِر بادشاہ حضرت اِبراہیم کی بُلائی کرے آخیا، ”تُوں آساں نال کرے کیتا؟ میں تہاڑا کرے مندا کیتا سی؟ کہ تُوں مہاڑے اپر تے مہاڑی بادشاہی اپر اک بڑا غناہ آندا. تُوں مہاڑے نال او کم کیتا جس نا کرنا مناسب نی سی۔ 10 تُوں اے گل کیئاں کیتی اے؟“

11 حضرت اِبراہیم آخیا، ”مہاڑا خیال سی کہ اِس جغہ وچ اللہ تعالیٰ نا خوف بالکل ناں ہوسی، تے لوک مکی مہاڑی زنائی نی وجہ نال ماری شوڑسٹ۔ 12 حقیقت وچ او

مہاڑی پہیٹ وی اے۔ او مہاڑے پیؤ نی تہی اے۔ پر اُس
 نی ترے مہاڑی ما الگ اے، اِس وجہ تُوں اُس نی مہاڑے
 نال شادی ہوئی سکی۔¹³ جس ویلے رب مکی مہاڑے پیو
 نے کہروں کڈیا سی، اُس ویلے میں اپٹے کہرے آلی کی
 آخیا سی ”تہاڑی مہربانی ہوسی کہ جتھے وی جاں، تُوں
 مہاڑے حقے وچ اے آخیاں کہ ”اے مہاڑا پہرا اے۔“
 14 فر بادشاہ ابی ملک پیہڈاں بکریاں، گائیاں، داند،
 ترے نوکر حضرت ابراہیم کی دتے، ترے اُنہاں نی زناٹی
 وی اِنہاں نے حوالے کیتی۔¹⁵ فر اُس آخیا، ”تک، مہاڑا
 مُلک تہاڑے سامٹے اے۔ جتھے تہاڑا دل آخے، رہ۔“
 16 سارہ کی اُس آخیا، ”تک! میں تہاڑے پہراؤ کی
 چاندی نے ہزار سکرے دیٹا آں۔ اِس نال تُساں ترے تُساں نے
 لوکاں نے سامٹے تُساں نال ہوئی وی بدسلوکی نا ازالہ ہووے،
 ترے ساریاں نے سامٹے تُساں کی بے قصور قرار دتا جائے۔“
 17 فر حضرت ابراہیم اللہ تعالیٰ اگے دُعا کیتی، ترے
 خُدا بادشاہ ابی ملک، اُس نی زناٹی ترے اُس نیاں
 نوکرائیاں کی شفا بخشی ترے اِنہاں نی اولاد ہون لگی،

18 کیئانکہ رب حضرت ابراہیم نی کہار آلی بی بی سارہ نال جو کُجھ ہویا، اس خاطر بادشاہ نے کہرے نیاں ساریاں زنائیاں بچے جمٹنے نے قابل نال شوڑیاں سن۔

21¹ فر رب جس طرح آخیا سی، بی بی سارہ پر نظر کیتی، تے رب نے وعدے نے مطابق

2 او حاملہ ہوئی۔ حضرت ابراہیم نے کہار انہاں نی بُڈی عمر وچ اللہ تعالیٰ نے مقرر کیتے وے ٹیم پر پتر جمیا۔³ فر حضرت ابراہیم اپنے پترے نا ناں، جیہڑا بی بی سارہ کولوں جمیا سی، اسحاق رخیا۔⁴ تے رب نے حکم نے مطابق حضرت ابراہیم اپنے پترے نیاں سنتاں جمٹے توں بعد اٹھویں دیہاڑے کیتیاں۔⁵ جس ویلے انہاں نا پتر جمیا تے حضرت ابراہیم سو سال نے سن۔

6 بی بی سارہ آخیا، ”رب مکی خوشی نال ہسایا اے، تے سارے سُننے آلے وی مہاڑے نال خوشی وچ ہسسٹ۔⁷ گے کوئی حضرت ابراہیم کی اے گل آخی سکٹا سی کہ سارہ بچیاں کی دُدھ پلاسی؟ پر ہُن میں انہاں نی بڈھی عمر وچ مُندا جمیا۔“

8 فر اسحاق بڑا ہویا، تے اس نا ددھ چھڑایا گیا۔ تے
 حضرت ابراہیم اُس نے ددھ چھوڑائے آلے دیہاڑے بہوں
 خوشی کیتی۔ 9 پر بی بی سارہ تکیا کہ حضرت ابراہیم نا دوا
 پتر جیہڑا بی بی ہاجرہ مصری وچوں جمیا سی، اسحاق نا
 مذاق اڑانا سی۔ 10 فر بی بی سارہ حضرت ابراہیم کی آخیا،
 ”اس لونڈی کی تے اس نے پترے کی کہروں کڈی شوڑو،
 کیئانکہ اے مہاڑے پترے اسحاق نال وارث نی بٹن لگا۔“

11 پر حضرت ابراہیم کی اے گل بہوں مندی لغی،
 کیئانکہ اسمعیل وی انہاں نا پتر سی۔ 12 پر اللہ تعالیٰ
 انہاں کی آخیا، ”جیہڑی گل سارہ اپنی لونڈی تے اُس
 نے پترے نے بارے وچ آخی، اُس نا بُرا ناں من۔ سارہ
 نی گل منی کہن، کیئانکہ اسحاق نال تہاڑی نسل
 قائم رسی۔ 13 تے اُس لونڈی نے پترے کولوں وی میں
 اک قوم پیدا کرساں، کیئانکہ او وی تہاڑی نسل اے۔“

14 فر حضرت ابراہیم سویرے سویرے اٹھے، تے روٹی
 تے پائیے نی اک مشک کینھی کے بی بی ہاجرہ نے
 مونڈیاں پر رخی۔ انہاں حضرت اسماعیل کی بی بی

ہاجرہ نے حوالے کیتا، تے اُنہاں کی روانہ کیتا۔ او
ٹری گئے، تے بیر سبع نے بیاباناں وچ پھرڻ لغی پئے۔
15 جس ویلے مشک وچوں پاڻی مُکی گیا، بی بی

حاجرہ اپڻے پُترے کی اک چہاڑی نی چھاواں تھلے
رخی شوڑیا۔ 16 تے آپوں اُس نے سامنٹے کُج فاصلے پر
دور جائی کے بیٹھے، تے دلے وچ آخن لغے کہ ”میں
اپڻے پُترے نا مرنا تے ناں تکاں۔“ تے فر روڻ لغی پئے۔
17 اللہ تعالیٰ مُنڈے نے روڻے نی واز سٹی، تے فر خُدا

نے فرشتے آسمانے وچوں بی بی ہاجرہ کی واز دتی،
”ہاجرہ، تُکی کے ہوئی گیا؟ ناں ڈر! اللہ تعالیٰ تہاڑے
مُنڈے نی واز سٹی کہندی۔ 18 اُٹھ، تے اپڻے مُنڈے کی
سنبھال، کیئانکہ اللہ تعالیٰ اُس وچوں اک بڑی قوم بٹاسی۔“

19 فر اللہ تعالیٰ بی بی ہاجرہ نیاں اکھیاں کھولیاں،
تے اُنہاں پاڻیئے نا اک کھوہ تکیا۔ اُنہاں جائی کے
مشک پاڻیئے نال پھری آندی، تے مُنڈے کی پلایا۔

20 جوں جوں حضرت اسماعیل بڑے ہوئے
گئے، تے اللہ تعالیٰ اُنہاں نال سی۔ او فاران

نیاں بیاباناں وچ رہن لغمے، تے تیر انداز بٹے۔

21 اُنہاں نی ماؤ اُنہاں واسطے مصری زنائی کیتی۔

22 اُنہاں دیہاڑیاں وچ بادشاہ ابی ملک تے اُس نے سپاہ سالار فیکول حضرت ابراہیم کی اچھی کرے آخیا، ”ہر کم جیہڑا تُساں کرنے او، اُس وچ اللہ تعالیٰ تُساں نال ہوٹا۔

23 اِس واسطے تُساں ہُن مہاڑے سامنے اللہ نی قسم کھاؤ کہ نہ مہاڑے نال، نہ مہاڑیاں پُتران نال، تے نہ ہی مہاڑیاں پوتریاں نال تُساں تہوکھہ فریب کرسو۔ جس طرح میں تُساں نال اچّا سلوک کیتا، اِسے طرح تُساں وی مہاڑے نال تے اِس مُلخرے نال جتھے تُساں رہنے او اچّا سلوک کرو۔“

24 حضرت ابراہیم آخیا، ”میں قسم کھاٹا آں۔“

25 فر حضرت ابراہیم اک کھوئے نے بارے وچ جیہڑا بادشاہ ابی ملک نیاں نوکراں زبردستی کھسیا سی، بادشاہ کی شکایت کیتی۔ 26 بادشاہ آخیا، ”مکی پتہ ہی نی کہ اے کم کس کیتا۔ تُساں وی مکی نی دسیا، تے میں وی ہالے تک اِس نے بارے وچ کُج نی سُنیا سی۔“

27 فر حضرت ابراهيم پهڏاڻا، بڪرياں، گائڻياں ترے
داند ڪهني ڪرے بادشاه ڪي ڊترے، ترے دواڻ آڀرے وچ
معابده ڪيتا۔ 28 حضرت ابراهيم پهڏاڻا نياں ستاڻ بچياں
ڪي ڪهني ڪرے لادا الگ ڪيتا۔ 29 اے تڪي ڪرے
بادشاه حضرت ابراهيم ڪي آخيا، ”انهان ستاڻ پهڏاڻا
نياں بچياں ڪي لادے رخڙے نا ڪرے مطلب اے؟“
30 حضرت ابراهيم جواب ڊتا، ”تساڻ اے ست
پهڏاڻا نرے بچرے مهڙے ڪولون ڪهنو، تانڪه اے
مهڙے گواه هوڻ ڪه اے ڪهوه ميں ڪهڻيا۔“
31 اس واسطے اُس جغه نا ناں بير سبع يعني قسم
نا ڪهوه رخيا ڪيا، ڪيئانڪه اُتهے انهان دواڻ قسم
ڪهادي سي۔ 32 اس طرح انهان بير سبع پر معابده ڪيتا.
فر بادشاه ابي ملك ترے اُس ني فوج نرے ڪمانڊر فيڪول
دوئرے اُڻهي ڪرے فلسطيناں نرے ملخے در مڙي ڪرے۔
33 حضرت ابراهيم بير سبع وچ اڪ درخت لايا، ترے اُس
جغه اڀر انهان رب اگرے دُعا ڪيتي، جيهر ابدي خُدا اے۔
34 حضرت ابراهيم بهوڻ ديهاڙے فلسطيناں نرے ملخے وچ ررے۔

22

1 انہاں ساریاں گلاں توں بعد اِس طرح ہویا کہ اللہ تعالیٰ حضرت

ابراہیم کی آزمایا تے آخیا، ”اے ابراہیم!“

انہاں جواب دتا، ”جی، میں حاضر آں۔“

2 فر اللہ تعالیٰ آخیا، ”تُوں اپنھے کھلے پترے اسحاق

کی، جس کی تُوں بھوں پیار کرنا ایں، نال کہنی کے

موریاہ نے علاقے وچ جا. اُتھے پہاڑاں وچ اک پہاڑ پر

جیہڑا میں تُکی دَسساں، پترے نی قربانی چائی دے۔“

3 حضرت ابراہیم سویرے سویرے اُٹھے، تے قربانی

کی ساڑنے واسطے لکڑیاں چیریاں، تے اپنھے کھوتے

پر لدیاں. فر اپنھے نوکراں وچوں دواں کی تے اپنھے

پترے حضرت اسحاق کی نال کیندا، تے اُس جغہ

در گئے جیہڑی اللہ تعالیٰ انہاں کی دسی سی۔

4 تہریئے دیہاڑے حضرت ابراہیم دُوروں اُس جغہ در

تکیا۔ 5 فر انہاں اپنھے نوکراں کی آخیا، ”تُساں اِتھے ہی

کھوتے کول کھلو. میں تے نِکا مُنڈا اُتھے تک جائی کے

اللہ تعالیٰ اگے سجدہ کرساں. فر اساں مڑی اچھساں۔“

6 حضرت ابراهیم قربانی نیاں لکڑیاں اپٹے پترے حضرت اسحاق نے مُونڈے پر رِخیاں، تے فر اگ تے چھری اپٹے ہتھے وچ کہنی کے دوئے اکھٹے ٹری گئے۔

7 تاں حضرت اسحاق اپٹے پیو کی آخیا، ”ابا جی!“
انہاں جواب دتا، ”جی، مہاڑیا پترا۔“

فر حضرت اسحاق پُچھیا، ”لکڑیاں تے اگ ہے وے، پر قربانی نا لایا کتھے اے؟“

8 حضرت ابراهیم جواب دتا، ”اے مہاڑیا پترا، اللہ تعالیٰ آپوں ہی اُس قربانی واسطے لایا

دیسے۔“ تے دوئے پیو پترا اکھٹے ٹرنے رہے۔

9 ٹرنے ٹرنے او اُس جغہ پر پُہنچے جیہڑی اللہ تعالیٰ حضرت ابراهیم پر دسی سی۔ انہاں اُتھے قربانی دیتے

آلی اک جغہ بٹائی، تے لکڑیاں ترتیب نال رِخیاں۔ فر

انہاں اسحاق کی بنی کے قربانی دیتے آلی جغہ پر رخی شوڑیا،¹⁰ تے چھری پکڑی کہندی تانکہ اپٹے پترے کی

ذبح کرن۔¹¹ اُسے ویلے رب نے فرشتے آسمانے وچوں

حضرت ابراهیم کی واز دیئی کے آخیا، ”ابراہیم، ابراهیم!“

اُنہاں آخیا، ”میں اِتھے حاضر آں۔“
 12 فرشتے آخیا، ”تُوں اپنا ہتھ مُنڈے پر ناں چَلا، تے
 اِس نال کُج نہ کر! مِکی ہُن اے ثابت ہوئی گیا کہ تُوں
 اللہ تعالیٰ کولوں ڈرنا ایں، کیئانکہ تُوں اپٹے کہلے پُترے
 کی اللہ تعالیٰ نی راہ وِچ قربان کرن تُوں پچھے ناں ہٹیا۔“
 13 حضرت اِبْرَہِیمِ نظر اُپر کیتی، تے اِک دُنہ تکیا جس نے
 سِنگ چہاڑی وِچ پھسے وے سُن. اُنہاں جائی کے اُس کی
 پکڑیا، تے اپٹے پُترے نی جغہ اُس نی قُربانی کیتی۔ 14 اُنہاں
 اِس جغہ نا ناں ”رب عطا کرسی“ رخیا، تے ہالے تک اے
 مثال مشہور اے کہ ”رب اپٹے پہاڑ پر دیٹے آلا اے۔“
 15 فِر رب نے فرشتے آسمانے وِچوں دُوئی واری حضرت
 اِبْرَہِیمِ کی واز دیئی کے 16 آخیا، ”رب آخٹا اے کہ:
 تُوں اے کم کیتا کہ اپٹے کہلے پُترے کی وی قُربان
 کرنے تُوں پچھے ناں ہٹیا. ہُن میں وی اپٹی زات نی
 قسم کھاٹا آں 17 کہ میں تُکی بھوں برکت دیساں.
 تہاڑی نسل اِتنی بدہاساں جتنے آسمانے پر تارے
 اُن، تے جتنی سمندر نے کنارے پر ریت اے۔ تے

تہاڑی اولاد اِپڑے دُشمٹاں پر فتح حاصل کرسی۔¹⁸ تے
 تہاڑیاں نسلان نے وسیلے نال دُنیا نیاں ساریاں قومان
 برکت کِہنسٹ، کِیٹانکہ تُوں مہاڑی گل مَنی اے۔“

¹⁹ حضرت اِبراہیم تے حضرت اسحاق نوکراں

کول مڑی کے آئے، تے اُنہاں ساریاں نال بیر
 سبع در گئے۔ فر حضرت اِبراہیم اُتھے ہی رہے۔

²⁰ کج مُدت تُوں بعد حضرت اِبراہیم کی اے خبر

پُہنچی کہ ”تساں نے پہراؤ نحور نی بیوی ملکاہ وچوں
 مُنڈے جمے اِن،²¹ یعنی کہ اُس نا پہلوٹھی نا پُتر

عُوض، تے اُس نا پہراہ بوز، تے قموئیل (جیہڑا آرام نا

پیؤ سی)،²² کاسد تے حزو تے فِلداش تے اِدلاف تے

بَتو ایل۔“²³ اِس طرح ملکاہ تے نحور نے اے اٹھ پُتر

پیدا ہوئے۔ (بَتو ایل ربقہ نا پیؤ سی.)²⁴ نحور نی لُونڈی

نا ناں رُومہ سی۔ اُس نے کہار وی مُنڈے پیدا ہوئے،

جِنہاں نے ناں طِبَخ، جاحم، تخص تے معکہ اِن۔

¹ بی بی سارہ اِک سو ستائی سال نی

² عُمر وچ ² مُلک کنعان نے شہر قریت اربع

23

وچ فوت ہوئے۔ (اس کی خبروں وی آخترے ان.) تے
 حضرت ابراهيم بي بي ساره نا ماتم کرنے واسطے گئے۔
³ فر حضرت ابراهيم اپنی زنائی نی میت کولوں اُٹھی
 گئے، تے بنی حَتّٰ نے لوکاں نال جیہڑے اُتھے رہئے
 سُن، گلاں کرنُ لغے تے آخیا، ⁴ ”میں تُساں وچ مسافر
 تے پردیسی آن۔ تُساں مکی قبرے واسطے جغہ دیو، تانکہ
 میں اپنی کھرے آلی نی اِس میت کی دبی سٹاں۔«
⁵ فر بنی حَتّٰ حتی لوکاں حضرت ابراهيم کی جواب دتا،
⁶ ”اے جناب! تُساں آساں نے وچ بہوں بڑے سردار
 او۔ تُساں آساں نی ساریاں تُوں چنگی قبر وچ میت
 کی دبی چھوڑو۔ آساں وچ ایئے جہیا کوئی نی جیہڑا
 تُساں کی نہ کرے تے تُساں میت کی دبی ناں سکو۔«
⁷ فر حضرت ابراهيم اُٹھی کے بنی حَتّٰ نے لوکاں اگے
 آداب کیتا، ⁸ تے اُنہاں اِس طرح آخیا، »جے تُساں نی
 مرضی ہووے کہ میں اپنی زنائی نی میت کی اِتھے
 دباں، تے فر تُساں صُحر نے پُتر عِفرون اگے مہاڑی
 سفارش کرو ⁹ کہ او مکفیلہ نے غار کی، جیہڑا اُس

نا اے تے اُس نی اِک باڑی نے کنارے پر اے، پوری
 قیمت کِہنی کے تُساں نے سامٹے مِکی چائی دے،
 تانکہ قبرے واسطے او مہاڑی ملکیت بٹی جائے۔»
 10 عِفرون اِٹے لوکاں نال شہر نے پھاٹک پر بیٹھا واسی۔
 اُس اُنہاں ساریاں نے سامٹے حضرت اِبراہیم کی جواب
 دتا، 11 ”اے جناب، اِس طرح ناں ہوسی، بلکہ میں اے
 باڑی تُساں کی دیٹا اِن، تے غار وی جیہڑا اِس وِچ اے
 تُساں کی دیٹا اِن۔ میں اے اِٹے لوکاں نے سامٹے تُساں
 کی دیٹا اِن۔ تُساں اِٹے مِیت کی اِس وِچ دبی سکٹے او۔»
 12 تاں فِر حضرت اِبراہیم اُس علاقے نے لوکاں اگے سِر
 نیواں کیتا، 13 تے عِفرون کی ساریاں نے سامٹے جواب دتا،
 ”مہربانی کری کے تُساں اِس باڑی نی مہاڑے کولوں قیمت
 کِہنو، تانکہ میں اِٹے کھرے آلی نی مِیت اِتھے دباں۔»
 14 عِفرون حضرت اِبراہیم کی جواب دتا، 15 ”اے
 جناب، اے زیمی چاندی نے چار سو سِکیاں
 نی اے۔ اے تُساں نے تے مہاڑے واسطے کُج
 وی نی! بس! تُساں اِٹے مِیت اِتھے دبی شوڑو۔»

16 حضرت ابراہیم عِفرُون نی گل منی کِہدی، تے
 اُنہاں اُتنی ہی چاندی تولی کے دتی جتنی اِس
 لوکاں نے سامٹے آخی سی، یعنی چار سو چاندی
 نے سِکے جیہڑا سِکھ سوداگراں وچ چلٹا سی۔

17 اِس طرح عِفرُون نی باڑی جیہڑی مکفیلہ وچ ممرے

نے سامٹے سی تے او غار جیہڑا اِس وچ سی، تے
 سارے درخت جیہڑے اُس باڑی وچ سن، 18 اے ساریاں
 حتی لوکاں نے سامٹے جیہڑے اُس ویلے شہرے نے
 پھاٹک پر سن، حضرت ابراہیم نی ملکیت وچ دتے۔

19 اُس توں بعد حضرت ابراہیم اپنی زنائی بی بی

سارہ نی میّت کی اُس غار وچ جیہڑا کنعان نے
 مُلخے وچ سی، دبی شوڑیا۔ 20 اِس طرح اے باڑی تے
 غار جیہڑا اُس وچ سی بنی حت نی طرفوں قبرستان
 واسطے حضرت ابراہیم نی ملکیت وچ چائی دتا گیا۔

1 حضرت ابراہیم بُڈھے ہوئی گئے سن،

تے رب اُنہاں نی ہر گل وچ برکت دتی
 سی۔ 2 اِک دیہاڑے اُنہاں اپٹے کہار نے ساریاں توں

بڑے نوکر کی جیہڑا جائیداد نا پورا انتظام چلاٹا سی،
 آخیا، ”رسم نے مُطابق مہاڑے پٹ تلھے ہتھ رخ. ³ میں
 تہاڑے کولوں رب نی قسم کہننا آں، جیہڑا دواں جہاناں
 نا مالک اے، کہ تُوں کنعانیاں وچوں جہناں نے وچ
 میں رہٹا آں، مہاڑے پترے اسحاق کی ناں بیاسیں،
⁴ بلکہ تُوں مہاڑے مُلخرے وچ جائی کرے مہاڑے رشتہ
 داراں وچوں مہاڑے پترے واسطے کُڑی کہنی اُنسیں۔«
⁵ نوکرے آخیا، ”ہوئی سکٹا کہ او کُڑی مہاڑے
 نال ناں اچھے۔ فر گے میں تُساں نے پترے
 کی واپس اُس مُلخرے در نال ہی کہنی جاں؟«
⁶ حضرت ابراہیم آخیا، ”تُوں مہاڑے پترے کی اُدھر
 کدے وی ناں کھڑیاں۔ ⁷ رب جیہڑا آسماناں نا مالک
 اے، اپٹا فرشتہ تہاڑے اگے بیچھسی۔ اِس واسطے
 تُوں مہاڑے پترے واسطے اُنہاں وچوں زناٹی چُننے وچ
 ضرور کامیاب ہوسیں، کیئانکہ رب ہی مکی مہاڑے
 پیؤ نے کہروں تے مہاڑے مُلکرے وچوں اِتھے کہنی آیا،
 تے اُس قسم کھائی کرے مہاڑے نال وعدہ کیتا کہ

”میں اے گنغان نامی مُلخ تہاڑی اولاد کی دیساں“۔
 8 جے او کڑی تہاڑے نال ناں اچھے، تے تُوں مہاڑی
 قسم کولوں آزاد این۔ پر توں مہاڑے پترے کی اتھے
 کدے وی ناں کھڑیاں۔»⁹ نوکرے اپٹے مالک حضرت
 ابراہیم نے پٹ تھلے ہتھ رخی کے اے قسم کھادی۔
 10 فر او اپٹے مالک نے دس اُونٹھاں پر قیمتی تحفے لدی
 کے مسوپتامیہ مُلک در روانہ ہوئی گیا۔ ٹرنا ٹرنا او اُس شہر
 پُہجھی گیا جتھے حضرت ابراہیم نا پہرا نَحور رٹا سی۔
 11 نماشاں ویلے جسے کڑیاں پاٹی پہرنے واسطے اچھٹیاں
 سن، اُس ویلے شہر توں باہر اک کھوئے پر اُس اُونٹھاں کی
 بالی شوڑیا،¹² تے دُعا کیتی، ”اے رب، مہاڑے مالک
 حضرت ابراہیم نے خُدا، میں تہاڑی منت کرنا آن کہ توں
 مہاڑا کم کری شوڑ، تے مہاڑے مالک حضرت ابراہیم پر
 کرم کر۔¹³ تک، میں اِس کھوئے پر کھلتا واں، تے اتھے
 اِس گراں نیاں کڑیاں پاٹی پہرنے واسطے اچھٹیاں۔¹⁴ اِس
 طرح ہووے کہ جیہڑی کڑی کی میں آخاں کہ تُساں
 ذرا اپٹا کھڑا تھلے کرو کہ میں پاٹی پی کیناں، تے او

آخرے کہ 'ہاں پی کہنو، تے میں تُساں نیاں اُونٹھاں کی
 وی پلاساں، تے اے او ہی کُڑی ہووے جس کی تُوں
 اپٹے خادم حضرت اسحاق واسطے چُٹیا ہووے۔ اِس طرح
 میں سمجھی جاساں کہ تُوں مہاڑے مالک پر کرم کیتا۔“
 15 او آلے دعا کرنا پیا سی، کہ ربّہ نامی اِک کُڑی شہر
 وچوں نکلی آئی۔ اُس نے مُونڈے پر اِک کہڑا سی۔ او بتو ایل
 نی تھی سی۔ (بتو ایل حضرت ابراہیم نے پہراؤ نَحور نا پُتر
 سی، تے نَحور نی بیوی نا ناں ملکاہ سی۔) 16 او کُڑی بہوں
 ہی سُنھنی کنواری سی، تے بالکل پاک صاف سی۔ او تھلے
 کھوئے کول گئی، تے فر اپٹا کہڑا پھری کے اُتھوں مُڑی۔
 17 تاں فر او نوکر تاوولا تاوولا اُس کی ملٹے
 واسطے دوڑیا تے آخیا، ”مکی اپٹے کہڑے
 وچوں تھوڑا جہیا پاٹی پلائی شوڑسو؟“
 18 اُس آخیا، ”جی پی کہنو، تے تاولے نال کہڑے
 کی اُس نیاں ہتھاں در تھلے کری کے اُس کی پاٹی
 پلایا۔ 19 اُس کی پاٹی پلاٹے تُوں بعد کُڑی آخیا، ”میں
 تُساں نیاں اُونٹھاں واسطے وی پاٹی پھری پھری کے

اٹساں جدوں تک او پی ناں کہنٹ۔“²⁰ او تاولی تاولی
 کہڑے کی کھڑلی وچ ڈولی کے فر کھوئے در دوڑی،
 تے پاٹی پھری پھری کے ساریاں اُونٹھاں کی پلایا۔²¹ او
 نوکر چُپ چاپ اُس کی غور نال تکٹا ریا تانکہ اُس کی
 پتہ لغے کہ اللہ تعالیٰ اُس نا سفر کامیاب کیتا اے یا نی۔
²² جس ویلے اُونٹھ پاٹی پی رہے، تے اُس ویلے اُس نوکرے
 ادھے تولے سونے نی اک نتھ تے دس تولے سونے نے دو
 کڑے بی بی ربقہ نیاں باواں واسطے باہر کہڈے،²³ تے
 آخیا، ”مکی دسو کہ اُساں کُس نی تہی او؟ تے گے اُساں
 نے پیؤ نے کہہار اساں نے رٹے واسطے جغہ ہرے وے؟“
²⁴ اُس آخیا، ”میں بتو ایل نی تہی اں، تے
 نحور مہاڑا دادا اے، تے ملکاہ مہاڑی دادی
 اے۔“²⁵ اُس اے وی آخیا، ”تساں نے رٹے نی
 جغہ تے اُونٹھاں واسطے کہہا تے پھو وی اے۔“
²⁶ تاں فر اُس بندے رب اگے سجدہ کیتا²⁷ تے آخیا،
 ”رب، مہاڑے مالک حضرت ابراہیم نے خُدا، تہاڑی
 تعریف کیتی جائے۔ تُوں مہاڑے مالک نال اپنا کرم تے وفا

کیتی! تُوں مکی ٹھیک رستے پر ٹوری کے مہاڑے مالکے
 نے پہراواں کول کہنی آندا۔»²⁸ فر اُس کڑی دوڑی کے
 اپنی ماؤ نے کہار جائی ساریاں کی سب کُج دسی شوڑیا۔
²⁹ بی بی ربقہ نا اک پہرا سی جس نا نا لابن سی۔³⁰ اس
 طرح ہویا کہ جس ویلے اُس نتھ تے کڑے تکرے جیہڑے اُس
 نی پہیٹوں نے ہتھے وچ سن، تے نال اُس اپنی پہیٹوں نیاں
 گلاں وی سٹیاں، تے او باہر کھوئے پر اُس بندے در دوڑنا
 گیا۔ اُس تکیا کہ او بندہ کھوئے کول اُونٹھاں نال کھلتا
 واسی۔³¹ تاں اُس آخیا، ”تساں جیہڑے رب نے مبارک
 بندے او، اندر اچھو! باہر کیئاں کھلتے وے او؟ میں اپڑے
 کھرے وچ تساں واسطے سب کُج تیار کیتا، تے تساں نے
 اُونٹھاں واسطے کافی جغہ اے۔»³² فر او بندہ کھرے وچ
 آیا، تے لابن اُس نے اُونٹھاں اپروں پہار لوایا۔ اُنہاں اگے
 پہوتے کہاہ بویا، تے اُس کی تے اُس نال جیہڑے بندے
 سن اُنہاں کی پیر تھوئے واسطے پاٹی دتا،³³ تے روٹی اُس
 اگے رخی۔ پر اُس آخیا، ”جدوں تک میں اپڑے دلے نی
 گل تساں کی دسی ناں شوڑاں، میں روٹی ناں کھاتا۔»

لابن آخیا، ”اچھا، دسو۔“

34 اُس آخیا، ”میں حضرت ابراہیم نا نوکر آں۔“ 35 تے رب مہاڑے مالک کی بہوں برکت دتی اے، تے او بہوں بڑا بندہ ہوئی گیا اے۔ رب اُنہاں کی نوکر، سونے چاندی، پہڈاں بکریاں، گائیاں، دانداں، اُونٹھاں تے کھوتیاں نال نوازا اے۔ 36 جدوں مہاڑے مالک نی زناٹی بی بی سارہ بُڈی ہوئی گئی سی، اُس ویلے رب اُس وچوں مہاڑے مالک کی اک پُتر دتا، تے مہاڑے مالک اپنا سارا کُج اپٹے پُترے کی چائی دتا۔ 37 مہاڑے مالک مکی قسم دتی کہ ’توں کنعانیاں وچوں جہناں نے مُلخرے وچ میں رہنا آں، مہاڑے پُترے اسحاق کی ناں بیاسیں، 38 بلکہ توں مہاڑے مُلخرے وچ جائی کے مہاڑے پیؤ نے کہہار تے مہاڑے رشتہ داراں وچوں مہاڑے پُترے واسطے کُڑی بیابی کے اُنسیں۔‘ 39 فر میں اپٹے مالکے کی آخیا کہ ’ہوئی سکٹا کہ او کُڑی مہاڑے نال ناں اچھے‘۔ 40 اُنہاں فر مکی آخیا کہ ’رب، جس نے حُکم نے مُطابق میں زندگی گزارنا ریا آں، او تہاڑے نال اپنا فرشتہ پہیجسی تے تہاڑا سفر

کامیاب کرسی. تُوں ضرور مہاڑے پُترے واسطے مہاڑیاں
 رشتے داراں تے مہاڑے پیو نے کہہرے وچوں کڑی اٹسیں.
 41 جدوں توں مہاڑے رشتہ داراں وچ پُہچسیں، تے جے
 او کڑی ناں دین، تے فر تُوں مہاڑی قسم توں آزاد این۔
 42 اج جدوں میں کھوئے کول آیا، تے میں دعا کیتی کہ
 'اے رب، مہاڑے مالک حضرت ابراہیم نے خُدا، جے
 تہاڑی مرضی ہوئے، تے مکی اِس مقصد وچ کامیابی
 دے جس واسطے میں اِتھے آیا آں۔ 43 تک! میں اِس
 کھوئے کول کھلتا واں۔ اِس طرح ہووے کہ کوئی کڑی
 پاٹی پھرنے واسطے اچھے تے میں اِس کی آخاں کہ 'ذرا
 اپٹے کہڑے وچوں مکی تھوڑا پاٹی پلائی شوڑسو؟'،
 44 تے او آخرے کہ 'تساں پیئو، تے میں تساں نیاں اونٹھاں
 کی وی پاٹی پلاساں'، تے اے ہی او کڑی ہوئے جیہڑی
 رب مہاڑے مالکے نے پُترے واسطے چُٹی ہوسی۔
 45 میں دلے وچ اے ہی آخٹا ساں کہ ربکہ اپنا کہڑا مونڈے
 پر رخی کے باہر نکلی، تے تھلے کھوئے در گئی تے
 پاٹی پھریا۔ فر میں اِس کی آخیا کہ 'ذرا مکی پاٹی پلائی

شوڑسو۔⁴⁶ اُس تاو لا اپٹا کہڑا مونڈے پروں لہوائی کے
 آخیا کہ 'پیو، تے میں تُساں نے اُونٹھاں کی وی پلاساں'۔
 میں پاٹی پیتا، تے اُس مہاڑیاں اُونٹھاں کی وی پلایا۔
⁴⁷ فر میں اُس کولوں پُچھیا کہ 'توں کس نی تھی این؟'،
 تے اُس آخیا کہ 'میں بتو ایل نی تھی آن، تے نحور مہاڑا
 دادا اے، تے ملکاہ مہاڑی دادی اے'۔ فر میں اُس نے
 نکرے وچ نتھ تے اُس نیاں باواں وچ کڑے پوائے۔⁴⁸ فر
 میں سجدے وچ پئی گیا تے آخیا کہ 'اے رب، مہاڑے
 مالک حضرت ابراہیم نے خُدا، توں مبارک این! کہ توں
 مکی سدھے راہے اپر ٹوریا جتھوں میں اپٹے مالک نے
 پراؤ نی پوتری اُس نے پترے واسطے بیابی کے کھڑساں'۔
⁴⁹ جے تُساں مہاڑے مالک نال مہربانی تے وفاداری
 کرو، تے مکی اپٹا فیصلہ دسو۔ جے نی، تے فر
 وی مکی دسو، کہ میں کُسے ہور پاسے جاں۔"
⁵⁰ فر لابن تے بتو ایل دوآن جواب دتا، "اے گل رب
 نی طرفوں ہوئی اے۔ تے فر اساں تُساں کی کُج پہیڑا
 چنگا ناں آخٹے۔⁵¹ تکو، ربقہ تُساں نے سامٹے بیٹھی

وی اے۔ اِس کی کہنی کھڑو تے رب نے آخٹے نے
 مطابق اِس کی اپٹے مالک نے پُترے نال بیہی شوڑو۔»
 52 جس ویلے حضرت اِبراہیم نے نوکرے اے گلاں
 سُنیاں، تے رب اگے سجدہ کیتا۔ 53 فر اُس سونے تے
 چاندی نے زیور تے نال کپڑے کہنی کے بی بی ربقہ
 نے حوالے کیتے، تے اُس نے پہراؤ تے ماؤ کی وی
 قیمتی چیزاں دتیاں۔ 54 فر نوکر تے اُس نے نال نیاں
 بندیاں کھانا کھادا پیتا، تے ساری رات اُتھے کڈی۔
 فر سویرے اُٹھی کے نوکرے آخیا، ”ہُن
 مکی مہاڑے مالک دَر روانہ کری سٹو۔“
 55 پر بی بی ربقہ نے پہراؤ تے ماؤ آخیا، ”تقریباً دَساں
 دیہاڑیاں تک اِس کی آساں کول رہن دیو، تے فر لغے جاؤ۔“
 56 پر اُس انہاں کی آخیا، ”تُساں مکی ناں روکو،
 کیئانکہ رب مہاڑا سفر کامیاب کیتا۔ مکی اجازت
 دیو، تانکے میں اپٹے مالک کول مُڑی جاں۔“

57 اُنہاں آخیا، ”اساں ربّہ کی بُلائی کے اُس کولوں
 پُچھتے آں کہ او کے آخٹی اے۔“ 58 تے اُنہاں اُس
 کی بُلائی کے پُچھیا، ”توں اِس بندے نال جاسیں؟“
 اُس جواب دتا، ”ہاں، میں جاساں۔“

59 تاں فر اُنہاں ربّہ کی تے اُس نی دائی کی
 تے حضرت ابراہیم نے نوکر تے اُس نے بندیاں کی
 روانہ کری شوڑیا۔ 60 اُنہاں ربّہ کی دُعاواں دتیاں،
 ”تہاڑی نسل لکھاں تے کروڑاں ہووے،

تے او اپنے دُشمنٹاں پر فتح حاصل کرے!“

61 فر بی بی ربّہ تے اُس نیاں لونڈیاں اُٹھی کے نوکر
 نے پچھے پچھے جائے واسطے اونٹھاں اپر سوار ہویاں،
 تے نوکر بی بی ربّہ کی نال کہنی کے ٹری گئے۔

62 اُس ویلے حضرت اسحاق جنوب آئے پاسے نیگیو
 نے علاقے وچ رہتے سن۔ او بیر لحي روئی دروں آئے
 سن۔ 63 اک دیھاڑے نماشاں ویلے او کھلے میدانے
 وچ کُج گہرا سوچنے واسطے گئے، تے اُنہاں اپر تکیا
 کہ اونٹھ اچھتے پئے۔ 64 بی بی ربّہ جس ویلے اپر

تکيا، اُنہاں ني نظر حضرت اسحاق پر پئي گئي، تے او اپڻے اونڙھے اڀروں لهي گئے۔⁶⁵ اُنہاں نوکرے کولوں پُچھيا، ”اے بنده کُن اے، جيہڙا آساں در اچھڻا پيا؟“ نوکرے جواب دتا، ”اے مہاڙا مالک اے.“ تے بي بي ربقة اپڻي چادر کنيهي کے مونه کجي شوڙيا۔

⁶⁶ فر نوکرے ساريان گلاں جھڙياں بويان سن حضرت

اسحاق کي دسي سڻياں۔⁶⁷ تے حضرت اسحاق بي بي ربقة کي اُس تمبو وچ کهي گئے جتھے اُنہاں ني مرحومه والده رڻے سن، تے بي بي ربقة اُنہاں ني کهرے آلي بڻي گئي۔ حضرت اسحاق ني دلے وچ اُس واسطے بهون محبت پيدا هوئي گئي۔ اِنہاں نے اس پيار ني وجه نال حضرت اسحاق اپڻي والده نے مرنے نا غم پُهلي گئے۔

¹ فر حضرت ابراهيم اک بور زناڻي نال بياہ کيتا جس نا نال قطوره سي،² جنہاں

وچون زمران، يقسان، مدان، مديان، اسباق تے سُوخ جمے۔³ يقسان نے دو پتر شبا تے ددن سن، تے دادن ني اولادي وچون اسوري، لَطُوسي تے لُومي قومان

بٹیاں۔ ⁴ مدیان نے پُتر عیفاہ، عفر، حنوک، ابیداع
 تے الدوعا سٹ۔ اے سارے قُطُورہ نی اولاد سٹ۔
⁵ حضرت اِبْرَہِیْم اپنا سارا کُج حضرت اسحاق کی
 چائی دتا۔ ⁶ پر اپنی زندگی وچ اپٹیاں دُویاں بیویاں
 نیاں پُتراں کی وی تحفے دتے، تے اُنہاں کی حضرت
 اسحاق کولوں دور مشرقی علاقے در پہیجھی شوڑیا۔
⁷ حضرت اِبْرَہِیْم کُل اِک سو پچھتر سال تک جیٹے
 رہے۔ ⁸ تے فر او بہوں بُدھے ہوئی کے فوت ہوئے، تے اپٹے
 پیو دادے نال دوئے جہان وچ جائی ملے۔ ⁹ فر اِنہاں
 نیاں پُتراں حضرت اسحاق تے حضرت اِسْمَاعِیْل اِنہاں
 کی مکفیلہ نے غارے وچ دبی شوڑیا، جیہڑا ممرے نے
 سامٹے ضحر حتی نے پترے عِفرون نی باڑی وچ سی۔
¹⁰ اے او ہی باڑی سی جیہڑی حضرت اِبْرَہِیْم اِنہاں حتی
 لوکاں کولوں خریدی سی، تے اُتھے حضرت اِبْرَہِیْم تے
 اُنہاں نی بیوی بی بی سارہ دوئاں کی دفن کیتا گیا۔

11 حضرت ابراہیم نے فوت ہوئے تو بعد اللہ تعالیٰ انہاں نے پترے حضرت اسحاق کی برکت دتی۔
 تے او بیر لحي روئی نے نیڑے رہن لغی پئے۔

12 حضرت ابراہیم نے پہلے پتر حضرت اسماعیل نا شجرہ نسب اے اے، جیہڑے بی بی سارہ نی مصری نوکرائی بی بی ہاجرہ وچوں جمے سن۔¹³ حضرت اسماعیل نیاں پتراں نے نا اے ان (انہاں نے ناں جمٹے نی ترتیب نال ان): حضرت اسماعیل نا پہلا پتر نبایوت سی، فر قیدار، ادبیل، مبسام،¹⁴ مشماع، دوما تے مسا،¹⁵ حدد، تیما، یطور، نفیس تے قدمہ۔

16 اے پتر باراں قبیلیاں نے بانی بٹی گئے، تے جتھے جتھے او آباد ہوئے انہاں جغان نا ناں اوئے پئی گیا۔

17 فر حضرت اسماعیل اک سو سینتی سال نے ہوئی کے فوت ہوئے، تے اپٹے رشتہ داراں نال دوئے جہان وچ جائی ملے۔¹⁸ انہاں نی اولاد اُس علاقے وچ رہن لغی پئی جیہڑا حویلہ تے شور نے بشکار اے، تے

جیہڑا مصر نے مشرقِ وچ اَسور آلے پاسے اے۔ او
حضرت اِبْرٰہِیْم نی باقی نسل کولوں الگ رہنے سٹ۔

19 حضرت اِبْرٰہِیْم نے پترے حضرت
اسحاق نا شجرہ نسب اے اے۔

20 حضرت اسحاق چالیاں سالان نے سٹ جدوں اُنہاں
بی بی رِبْقَہ نال بیاہ کیتا سی، جیہڑی فدان آرام نے رہن
آلے بتو ایل ارامی نی تہی تے لابن ارامی نی پھپھن سی۔

21 حضرت اسحاق اپنے کھری آلی واسطے رب
اگرے دُعا کیتی، کیئانکہ او بانج سی۔ رب اُنہاں
نی دعا منظور کیتی، تے بی بی رِبْقَہ حاملہ ہوئی۔

22 اِنہاں نے ٹھڈے وچ دو بچے آپے وچ اِک دوئے
کی تہکے مارن لگے۔ تاں اِنہاں آخیا، ”اے مہاڑے
نال کیئان ہوٹا پیا؟“ فر اُنہاں رب اگرے دُعا کیتی۔

23 رب اُنہاں کی آخیا،

”تہاڑے ٹھڈے وچ دو قومماں اُن،

تے دو مُخالف قبیلے تُساں کولوں جَمَسٹن۔

اِک قبیلہ دوئے قبیلے کولوں ڈاڈھا ہوسی،

تے جیہڑا بڑا ہوسی نکرے نی خدمت کرسی۔»
 24 جیہڑے ویلے انہاں نی پیدائش نا ویلا آئی گیا،
 تے جونٹڑے نے پُتر جمے۔ 25 جیہڑا پہلے جمیا او
 رتا سی، تے اس طرح لغٹا سی جس طرح اُس بالان
 آلا کوٹ لایا وا۔ اس واسطے اس نا نا ایسو مطلب
 ”بالدار“ رخیا گیا۔ 26 ایسو نے پچھے جیہڑا اُس نا پہرا
 جمیا اُس ہتھے وچ ایسو نی کھری پکڑی وی سی،
 اس واسطے اُس نا نا یعقوب یعنی ”کھری پکڑنے
 آلا“ رخیا گیا۔ جس ویلے او بی بی ربقہ کولوں جمے،
 اُس ویلے حضرت اسحاق نی عمر سٹھ سال سی۔
 27 جدوں دوئے مُنڈے بڑے ہوئے، تے حضرت ایسو
 شکار کرنے وچ ماہر ہوئی گئے، تے او اکثر جنگل وچ
 پھرنے رہنے سن۔ تے حضرت یعقوب صلح پسند عاداتاں
 آلے بندے سن، تے ڈیرے وچ رہتے سن۔ 28 حضرت
 اسحاق حضرت ایسو نال بہوں لاڈ کرنے سن، کیئانکہ
 او انہاں نا شکار کیتا وا گوشت کھائے سن۔ پر بی
 بی ربقہ حضرت یعقوب نال بہوں لاڈ کرنے سن۔

29 ایک دیہاڑے حضرت یعقوب دال پکاٹے پئے
سن، تے حضرت ایسو جنگل وچوں تھکے وے
تے بہوں پُہکھے ہوئے وے مڑے۔ 30 انہاں حضرت
یعقوب کی آخیا، ”اے رتی دال مکی کھلائی شوڑ!
میں بہوں تھکیا وا آن!“ (فِر اُس واسطے انہاں نا
ناں اَدوم، جس نا مطلب اے ”رتا“، وی ہوئی گیا۔)
31 حضرت یعقوب آخیا، ”پہلے اپٹے
بڑے ہوئے نا حق مکی بیچی شوڑ۔“

32 حضرت ایسو آخیا، ”تک، میں پُہکھے نال مرنے
آلا آن! تے بڑے ہوئے نا حق مہاڑے کس کم نا؟“
33 حضرت یعقوب آخیا، ”پہلے مہاڑے اگے
قسم کھا۔“ تے انہاں قسم کھادی، تے بڑے
ہوئے نا حق حضرت یعقوب اگے بیچی شوڑیا۔

34 تاں حضرت یعقوب حضرت ایسو کی روٹی تے مسوری
نی دال دتی۔ او کھائی پی کے اٹھی کے ٹری گئے۔
اس طرح حضرت ایسو اپٹے بڑے
ہوئے نے حقے نی قدر نی جائی۔

نور-ے-کشمیر

اللہ تعالیٰ اپنا فضل ترے امن پاک نبیاں نے ذریعے انسانیت پر ظاہر
کیتا۔ اسان نا دلی مقصد اے کہ اس پیغام کی پھیلا یا جائے۔
اسان خوشی نال عیسیٰ المسیح نے بارے وچ تسان نال گل
کرساں، یا تسان نال دُعا کرساں، یا تسان نی مدد کرساں۔

<https://m.me/noor3kashmir> WhatsApp +447726104324 <https://noorekashmir.com>